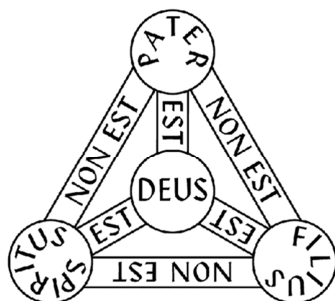

Heilige drie-eenheid (artikel 8-11)

"Elke dwaling vloeit voort uit of is bij dieper nadenken te herleiden tot een afwijking in de leer der drieëenheid" (Bavinck)

God is één. Daarmee staan christenen in de traditie van het *Shema*, de geloofsbelijdenis van Israël: 'Luister, Israël: de HEER, onze God, de HEER is de enige!' (Deuteronomium 6 vers 4). Er is één goddelijk *Wezen*, één goddelijke natuur. Toch kunnen gelovigen uit de Bijbel opmaken dat er verschillende goddelijke *Personen* werkzaam zijn: God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest.

- ❖ Lees samen de geloofsbelijdenis van Athanasius, art. 1-19 over de Heilige Drie-eenheid. De belijdenis maakt onderscheid tussen *Persoon* en *Wezen* (art. 4). Kan je – samen en met behulp van bovenstaand plaatje – begrijpen welk onderscheid hier gemaakt wordt?
- ❖ De NGB zegt ook, heel persoonlijk, dat de verschillende goddelijke personen kunnen worden herkend aan hun 'werk in ons' (art. 9). Wat zijn de werken van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest? Maak dit zo concreet mogelijk door voorbeelden uit je eigen leven te gebruiken.

Wie is God?

Wie is God? Veel mensen zullen zeggen: dat ligt er maar aan hoe je er tegenaan kijkt. Ken je het verhaal van de olifant? Een Indiase koning nodigt verschillende mensen uit om geblinddoekt te voelen aan een olifant. Hij vraagt: wat voel je? Iedereen zegt wat anders. De één voelt aan de buik en zegt: iets dat groot en ruw is. Een ander betast te slagtaand en beweert: het is hard en puntig, enz. De moraal van het verhaal is dat alle mensen en alle religies een deel van de universele waarheid over God zien. Samen vormen zij het totaal: de hele olifant.

- ❖ Bedenk samen hoe je als christen zou kunnen reageren op de veelgehoorde mening dat alle religies uiteindelijk op hetzelfde neerkomen. Betrek hierbij je antwoord op de volgende vragen: wat betekent het dat in het verhaal iedereen blind/geblinddoekt is als het gaat om de vraag wie God is en wat kan je hier als christen mee? (Alleen de koning is niet blind. Hij ziet als enige de olifant. Hoe kan dat en is dat eigenlijk niet een beetje vreemd?)

- ❖ Hoe weet een christen wie God is en dat God drie-enig is? De NGB besteedt daar een heel artikel aan (art. 9, lees ook de *Heidelbergse catechismus*, v/a 25).

Ver weg en toch dichtbij

Met de leer van de Heilige drie-eenheid bewaart de kerk hét geheim van het christelijk geloof: God is hoog verheven én dichtbij. In de tijd van Bonifatius geloofden onze voorouders in veel verschillende goden. Die goden kon je weliswaar niet zien maar ze waren toch dichtbij. In elke opvallende boom, bron of op een heuveltop waren ze te vinden. Het probleem was alleen dat je nooit wist hoe je ze tevreden kon houden. Dat leidde tot veel onzekerheid. Om hun goden tevreden te stemmen gingen mensen soms heel ver. In uitzonderlijke gevallen werden er zelfs mensen geofferd!

Andere religies – de islam en het jodendom – bewaren met het christelijke geloof het besef dat God Almachtig is: ver weg en hoog boven mensen verheven. Toch leidt dit gek genoeg tot een zelfde soort onzekerheid. Want een God die wel Almachtig is maar niet dichtbij, laat zich ten diepste ook niet kennen. Met zo'n God is geen persoonlijke relatie mogelijk.

- ❖ Waaraan kan je concreet merken dat God dichtbij is? En hoe kan je zien dat Hij Almachtig is (Rom. 1: 19-20)?
- ❖ Vertel aan elkaar wat overheerst bij jou: afstand (het gevoel dat God ver weg is) of nabijheid en vertel hoe je hiermee omgaat. (N.B. denk niet meteen in goed/fout, het komt allebei voor in een christenleven, lees de psalmen!)
- ❖ Als je God ervaart van dichtbij, hoe zou je dat dan omschrijven? Is *God* een ander woord voor *een goed gevoel*? Ben je wel eens bang voor God? Wat wordt bedoeld met *de vreze des Heren*? Herken je de ervaring van Mozes bij de brandende braamstruik of op de berg (Ex. 34:8); van David in Psalm 51 en Saulus in Handelingen 9?

Heilige Geest

Niet alleen de Vader en de Zoon zijn samen echt God, ook de Heilige Geest is God. De NGB belijdt: *Hij gaat van beiden uit* (art. 11, zie ook v/a 53 van de catechismus). Dat betekent: niemand komt tot de Vader zonder tussenkomst van Jezus. Je kunt God niet van dichtbij leren kennen buiten Jezus Christus om. De Geest die ons met God verbindt is namelijk óók de Geest van Jezus. De Heilige Geest zet dus eigenlijk Jezus centraal. Paulus schrijft: “niemand kan ooit door toedoen van de Geest van God zeggen: ‘Vervloekt is Jezus,’ en niemand kan ooit zeggen: ‘Jezus is de Heer,’ behalve door toedoen van de heilige Geest.” (1 Korintiërs 12 vers 3).

- ❖ Er zijn altijd christenen die de godheid van de Heilige Geest in theorie wel belijden maar *in de praktijk* toch loskoppelen van het werk van Jezus Christus. Dat gebeurt bijvoorbeeld door allerlei extra's toe te voegen; kenmerken waaraan je kunt zien dat je een echte christen bent. Bijvoorbeeld: een aparte doop met de Heilige Geest, bijzondere geestesgaven. Anderen zien Jezus vooral als voorbeeld. Ga eens kritisch na bij jezelf: hoe zit dat bij jou/jullie? Aan welke voorwaarden moet je allemaal voldoen voordat je mag zeggen dat je bij God hoort?
- ❖ De andere kant van de medaille is dat áls je bij Jezus hoort dat niet kan zonder een leven door de Geest. Jakobus schrijft hierover o.a.: 'wat heeft het voor zin als iemand zegt te geloven, maar hij handelt er niet naar?' (Jakobus 2:14) Waaraan is te zien dat jij bij Jezus hoort? Denk bij je antwoord ook maar niet uitsluitend aan de dingen die je doet (zgn. goede werken). Spiegel jezelf ook eens aan de *kenmerken van de christenen* uit art. 29 van de NGB.
- ❖ In Marcus 3:28-30 staat: 'alle wandaden en godslasteringen, hoe erg ook, kunnen de mensen worden vergeven, maar wie lastertaal spreekt tegen de heilige Geest, krijgt in alle eeuwigheid geen vergeving, want zo iemand is schuldig aan een onuitwisbaar vergrijp.' (Vgl. Matt. 12:31-32; Lucas 12:10). Bespreek samen wat Jezus hier bedoelt en wat *zondigen tegen de Heilige Geest* is.
- ❖ Bespreek de volgende stelling: "de uitdaging voor evangelische christenen is om het werk van de Geest niet los te maken van de Persoon Jezus. De opdracht voor gereformeerde christenen is om het geloof in Jezus niet te isoleren van het werk van de Geest."